

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าแป๋วิทยา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทาง การอ่านคิดวิเคราะห์ก่อนกับหลังเรียนของนักเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าแป๋วิทยา และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ด้วยสื่อสิ่งพิมพ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนป่าแป๋วิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 15 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 30 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการคิดวิเคราะห์ แบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยนั้นเริ่มจาก การนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับประชากรในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนป่าแป๋วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 20 คน สำหรับการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ทั้ง 15 แผน โดยพิจารณาจากการตอบคำถามหลังจากเรียนในแต่ละแผนเป็นค่าประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) และจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคิดวิเคราะห์เป็นค่าประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) หาความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ก่อนกับหลังเรียนของนักเรียน โดยหา

ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ $79.87/84.17$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ คือ $75/75$
2. ความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ ด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ มีคะแนนก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 46.50 ส่วนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 84.17 ซึ่งมีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.67
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าแป้ววิทยา พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51, \sigma = 0.64$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพ ปรากฏว่า ประสิทธิภาพของการสอน E_1/E_2 เท่ากับ $79.87/84.17$ หมายถึงมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ที่เป็นเช่นนี้เพราะการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้ดำเนินการสร้าง และทดลองตามหลักวิชาการและใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) คือกฎแห่งการฝึก (The Law of exercise) คือถ้าได้รับการฝึกซ้ำๆ อยู่เสมอ จะทำให้มีการตอบสนองและมีความสัมพันธ์กันอย่างมั่นคงขึ้น ซึ่งการเรียนรู้ทั้งหลายจะเกิดความชำนาญได้ขึ้นอยู่กับการได้ปฏิบัติจริงอย่างสม่ำเสมอ เมื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคิดวิเคราะห์ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคิดวิเคราะห์ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 2 คน

ด้านภาษา 1 คน ด้านสถิติ 2 คนพิจารณา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ เมื่อผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว จึงนำมาทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่เลาจำนวน 3 คน หลังจากทดลองใช้ได้นำมาปรับปรุง จึงนำมาใช้กับนักเรียนโรงเรียนวัดปางมะก้วยจำนวน 10 คน นำมาแก้ไขตามนักเรียนเสนอแนะ จากนั้นจึงนำมาใช้กับนักเรียนโรงเรียนสบเปิงวิทยาจำนวน 30 คน การนำไปทดลองใช้กับโรงเรียนบ้านแม่เลา โรงเรียนวัดปางมะก้วย และโรงเรียนสบเปิงวิทยานั้น เนื่องจากทั้ง 3 โรงเรียนมีสภาพบริบทที่คล้ายคลึงกับโรงเรียนป่าแป๋วิทยา

เมื่อทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุง เป็นฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าแป๋วิทยา ปรากฏว่านักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ได้เรียนรู้ร่วมกับเพื่อน มีความเข้าใจในเนื้อหาและกิจกรรมที่เรียน ส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียน โดยใช้กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างน่าพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ มลชญา หินศรีสุวรรณ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดร่องอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 16 คน พบว่าแผนที่สร้างมีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ $80.82/81.56$ รวมทั้งผลการวิจัยของ รุ่งรัชชยา เจริญยิ่งโยชน์ (2553) ได้สร้างและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสามารถพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนหลังจากเรียน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.58 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการหาความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียนของประชากร พบว่านักเรียนมีคะแนนความก้าวหน้า เท่ากับ 226 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 11.30 เฉลี่ยร้อยละ 37.67 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.17 อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีการนำสื่อมาใช้อย่างเป็นระบบ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ได้ร้องเพลง ได้เล่นเกม มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้เรียนรู้ร่วมกับเพื่อน อีกประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคิดวิเคราะห์ ก่อนเรียนและหลังเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้สร้างตามหลักวิชาการและขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ โดยสร้างทั้งหมด 40 ข้อ นำไปทดลองกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากร คือ โรงเรียนบ้านแม่ไคร้ โรงเรียนบ้านแม่แม่ม โรงเรียนบ้านแม่สะ จำนวน 40 คน ซึ่งมีความเชื่อมั่น

เท่ากับ 0.82 ซึ่งมีความเชื่อมั่นสูงสามารถนำไปใช้ได้ ส่งผลให้การวัดผลสัมฤทธิ์มีประสิทธิภาพ สามารถวัดความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เครือวัลย์ กาญจนคูหา (2548) ได้ศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการ สอนอ่าน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ โรงเรียนวัดกุสุมา อำเภอมะนัง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนมีคะแนน เฉลี่ย 20.50 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 29.14 และผลงานวิจัยของ พิไลพร ศรีประสิทธิ์ (2551) ได้ สร้างแผนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน และคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือชื่อทองแดง พบว่าแผนการเรียนรู้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านและคิดวิเคราะห์ของ นักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 89.34

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนา ทักษะการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาการคิด วิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนป่าแป๋วิทยา พบว่าความพึงพอใจของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51, \sigma = 0.64$) โดยแยกความพึงพอใจเป็นรายด้านได้ดังนี้ ด้านสาระการ เรียนรู้นักเรียนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50, \sigma = 0.54$) ด้านการจัดกระบวนการ เรียนการสอน นักเรียนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.44, \sigma = 0.69$) ด้านสื่อและ อุปกรณ์การเรียนการสอน นักเรียนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53, \sigma = 0.65$) และด้านการวัดและประเมินผล ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\mu = 4.57, \sigma = 0.66$) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) มาประยุกต์ใช้ คือกฎแห่ง ผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากเรียนรู้ต่อไป ผู้วิจัยจึงได้จัด กิจกรรมที่หลากหลายโดยใช้เพลง เกม ในการนำเข้าสู่บทเรียน จัดบรรยากาศการเรียนการสอนมี การซักถาม อภิปราย และให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม และนำทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ (Skinner) มาประยุกต์ใช้โดยเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นผลมาจากพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า ถ้าไม่มีการ ตอบสนองต่อสิ่งเร้าการเรียนรู้ในสิ่งนั้นไม่เกิดขึ้น ถ้าต้องการให้พฤติกรรมที่เกิดขึ้น มีความคงทน อยู่ได้ยาวนานจำเป็นต้องให้แรงเสริม (Reinforcement) ในทางบวก เช่น การให้รางวัลเป็นสิ่งที่ของ ชมเชยด้วยคำพูดยกย่อง จึงทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา สาโท (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมบริหารสมอง เพื่อพัฒนาทักษะ การอ่าน และการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่แม่ม พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.29/85.40 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 และพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ก่อนใช้แผนการจัดการเรียนรู้ควรศึกษาแผนอย่างละเอียด ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล เพื่อให้กิจกรรมมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรดำเนินการฝึกตามแผนที่สร้างขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามลำดับขั้น โดยเรียนรู้จากเนื้อหาที่ง่ายไปหาเนื้อหาที่ยากตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้

1.3 ควรมีการเผยแพร่และจัดอบรมสัมมนา เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบและนวัตกรรมอื่นๆ แก่ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฯลฯ ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างและพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้สื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาในเรื่องอื่น และในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฯลฯ

2.2 ควรเปรียบเทียบวิธีสอน โดยใช้กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้กับวิธีการสอนแบบต่างๆ เช่น การสอนแบบสืบเสาะ การสอนแบบบรรยาย และการสอนแบบโครงงาน เพื่อศึกษาผู้เรียนว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจ ตลอดจนความคงทนในการเรียนรู้ด้วย